

تنہ شکر منتخب از دیوان

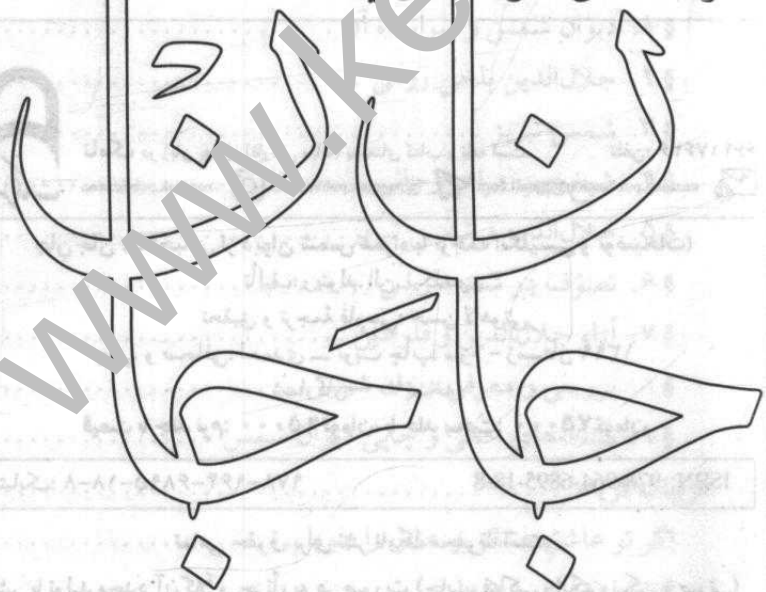
ہمراہ با

ترجمہ انگلیسی

نور بیحات

رینولد. آلن. نیکاسون

ترجمہ حسن لاهوتی

مولوی، جلال‌الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ - ۶۷۲ ق.

[شمس تبریزی. فارسی - انگلیسی. برگزیده]

جان جان: برگزیده ۴۸ غزل دیوان شمس دوزبانه فارسی - انگلیسی همراه با توضیحات / [جلال‌الدین محمد مولوی بلخی؛ با ترجمه انگلیسی] ا. ا. نیکلسون؛ ترجمه حسن لاهوتی. - تهران: نامک، ۱۳۸۱.

ISBN: 978-964-6895-18-8

چاپ سوم، ۱۳۹۹

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

عنوان اصلی: Selected poems from the Divani Shamsi Tabriz...

انگلیسی - فارسی.

۱. شعر فارسی -- قرن ۷ ق. -- ترجمه شده به انگلیسی. ۲. شعر انگلیسی -- قرن

۲۰ -- ترجمه شده به فارسی. الف. نیکلسون، رینولد الن، ۱۸۶۸ - ۱۹۴۵، Nicholson, R. Arnold Alleyne

ب. لاهوتی، حسن، ۱۳۲۳ - ۱۳۹۱. مترجم.

ج. عنوان. د. عنوان. ه. عنوان: برگزیده ۴۸ غزل دیوان شمس.

۱/۳۱ ف ا

۸ الف ۱۳۸ / ۱۹۶ IR

الف ت. ش ۸۴۹ م

الف ۱۳۸۰

۱۳۸۰

م ۸۰ - ۱۹۶۷

کتابخانه ملی ایران

تلفن: ۶۶۴۱۷۶۳۶

naamak.publication@gmail.com

@naamak.publication

naamak.publication

جان جان (منتخباتی از دیوان شمس همراه با ترجمه انگلیسی و توضیحات)

تألیف: رینولد. الن. نیکلسون

تحقیق و ترجمه فارسی: حسن لاهوتی

چاپ و صحافی: احمدی - نوبت چاپ: سوم - زمستان ۱۳۹۹

شمارگان: ۷۰۰ نسخه

قیمت با جلد نرم: ۶۵۰۰۰ تومان، با جلد سخت: ۷۵۰۰۰ تومان

ISBN: 978-964-6895-18-8

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۸۹۵-۱۸-۸

تمامی حقوق برای نشر نامک محفوظ است.

تکثیر یا تولید مجدد آن کلاً و جزئاً، به هر صورت (چاپ، فتوکپی، الکترونیکی و صوتی) بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

مرکز پخش: پارسه، ۶-۶۶۴۷۷۴۰۵، داخلی ۱

فهرست مطالب

۷		حن مترجم
۱۳		فهرست اختصاصات و کتابنامه مترجم
۱۷		کتابنامه مؤلف
۲۱		پیشگفتار مؤلف
۲۳		مقدمه نیکلسون
۲۷		§ ۱. دیوان شمس و سرانجام آن
۲۸		§ ۲. جلال‌الدین بلخی رری
۳۰		§ ۳. شمس تبریز
۳۲		§ ۴. شیخ، پیر، مراد روحانی
۳۴		§ ۵. جلال‌الدین و شمس تبریز
۳۷		§ ۶. تصوف در شعر فارسی
۴۱		§ ۷. آراء جلال‌الدین و فلوطین
۴۶		§ ۸. بررسی و معرفی دیوان شمس
۵۷		§ ۹. نسخه‌های خطی و چاپی دیوان شمس
۶۳		غزلیات گزیده
۶۴		اگر تو عاشقِ عشقی و عشق را جویا
۷۰		کناری ندارد بیابانِ ما
۷۴		دوش، من پیغام کردم سویی تو استاره را

۱۷۶	چگونه بر نبرد جان، چو از جنابِ جلال
۱۸۰	من از عالم تو را، تنها، گزینم
۱۸۴	چه تدبیر ای مُسلمانان؟ که من خود را نمی دانم
۱۸۸	اندر دو گون، جانا، بی تو طرب ندیدم
۱۹۲	منم آن نیازمندی که به تو نیاز دارم
۱۹۴	صورنگر نقاشم هر لحظه بُنی سازم
۱۹۶	عشق است: در آسمان پریدن
۲۰۰	ای عاشقان! ای عاشقان! هنگام کوچ است از جهان
۲۰۶	پشیده‌ام: عزم سفر می‌کنی: مکن
۲۱۲	خُشک کن دهنم: شستیم در ایوان، من و تو
۲۱۴	رفتم به کوی - واجه - گفتم که: «خواجه کو؟»
۲۱۸	در خانه دل، از جان، بین کیست ایستاده؟
۲۲۲	دیدم نگارِ خود را، گشت گم در خانه
۲۲۶	همرنگِ جماعت شو، تا شادان بینی
۲۳۰	خبرِ یست تو رسیده: تو مگر خیر ندانی
۲۳۴	دلا چه بسته این خاکدانِ برگذرائی
۲۳۸	بیا! بیا! که نیابی چو ما دگر یاری
۲۴۲	در رُخِ عشقِ نگر، تا بَصِفَتِ مرد شوی
۲۴۶	چوبه شهر تو رسیدم، تو ز من گوشه گزیدی
۲۵۰	بعاقبت، بُریدی و در نهان رفتی
۲۵۵	توضیحات مؤلف و مترجم
	ضمیمه ۱: قسمت‌های تمثیلی دیگری از دیوان شمس همراه با
۳۹۹	فهرست اشارات تاریخی و سرگذشت
۴۱۱	ضمیمه ۲: ترجمه چند غزل به شعر انگلیسی
۴۱۶	فهرست‌ها

سخن مترجم

مروز که این مقدمه مختصر را می‌نویسم صد و چهار پنج سال از روزی که رینولد-ال-نیکلسون^۱ پیشگفتار خود را برای انتشار نخستین کتابش - همین کتاب، *منه درلیات*، برگزیده، یا *منتخباتی از دیوان شمس تبریز*^۲ - نگاشت، می‌گذرد. مقصد منصل او هدفش را از انتخاب این چهل و هشت غزل به روشنی بیان کرده است. نگارنده، که قبل از این کتاب، شرح عالمانه او بر مثنوی معنوی را ترجمه و انتشار ساخته^۳، در اینجا سر آن ندارد که از مقام علمی این مولانا شناس بزرگ به تفصیل سخن کند، چون عظمت پژوهش او، در آن کتاب، ژرفای دانش وی را از جهت احاطه بر زبان‌های فارسی، عربی و اروپایی، نیز از حیث اشتغال بر فرهنگ، معارف اسلامی و ادب فارسی به کمال معرفی می‌کند. شرح حال او نیز در شرح مثنوی معنوی مولوی و مآخذی که همان‌جا نشان داده‌ام، نوشته شده است و نیازمند تکرار به تفصیل نیست.

با این حال، برای آگاهی خوانندگان این کتاب به اختصار، عرض می‌کنم که نیکلسون، خاورشناس جلیل‌القدر انگلیسی یکصد و سی و سال پیش در سال ۱۸۶۸ میلادی به دنیا آمد و پنجاه و شش سال پیش در سال ۱۹۴۵

۱. نام او به زبان انگلیسی چنین نوشته می‌شود: Reynold Alleyne Nicholson
 ۲. نام اصلی به زبان انگلیسی: *Selected Poems from the Dīwānī Shamsi Tabrīz*
 ۳. شرح مثنوی معنوی مولوی، تألیف رینولد-الن-نیکلسون، ترجمه حسن لاهوتی، دوره ۶ جلدی، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، چاپ اول ۱۳۷۴، چاپ دوم ۱۳۷۸.

نیکلسون پیش از چاپ خواند و ویرایش کرد و بر حقیر مَنّت نهاد؛ محمد قهرمان، غزلسرای بزرگ خراسانی و صائب شناس سرشناس شواهدی از صائب را، از روی کمال مهر، در اختیارم گذاشت؛ و فلسفه دان نازک اندیشه، مترجم دانای توانا، پرویز ضیاء شهابی، جملات آلمانی و یونانی متن را، از سر عنایت، برایم ترجمه کرد. از دوست تازه آشنا، آقای محمد منبّت کاران، مدیر محترم انتشارات نامک، نیز سپاس بسیار دارم که در این دوران که خریدار کتاب های تحقیقی و علمی، به چاپ و انتشار این کتاب همت ورزند - می رادم استقبال مولوی دوستان و عرفان پژوهان و ادب شناسان ایران عزم او را براء انتشار کتاب های ارزنده دیگر در وادی پهنای عرفان و ادب ایران بسیار استوار دارد، و از کرده پشیمان نشود. از آقای خسرو هادیان حروف اندرز و محمد داز و خانم مرجان محبوبی طراح جلد کتاب و همه آنان که با هنر خود در چاپ پاکیزه این اثر سهمی بزرگ دارند سپاسگزارم.

سخن آخر، تقدیم این کتاب است به همسر باوفایم، فریده (فاطمه) لاهوتی، که بسیاری از کتاب های مورد نیازم را از کتابخانه تهیه کرد؛ او را بر گردن من حق بسیارست، از آنکه در کنار فرزندانم پر مهرم - رضا، علی، و شیما که غیبت هر روزی و هر شبی پدر را به شکایت بر او می بخشند - در این روزگار سخت تنگ، به حسن تدبیر و لطافت رفتار، مسائل آسودگی خاطر مرا فراهم می سازد تا جز از کتاب و مدرسه به مشکلی نیازمند نیستم.

حسن لاهوتی

آذر ۱۳۸۰